

Chuyện Trò Cùng LS Đỗ Phủ Về Việc Kiểm Soát Súng

-- Sau vụ thảm sát học sinh gây chấn động dư luận thế giới tại Newtown – Connecticut vừa qua, một trong những đề tài nóng bỏng nhất của người dân Mỹ hiện nay là việc kiểm soát súng. Có một điều rất mỉa mai, đó là việc thế giới bị chấn động vì sự kiện bi thảm này nhiều hơn chính là người Mỹ! Bằng chứng là hiện nay, cũng như đã từng xảy ra trước đây sau mỗi vụ thảm sát bằng súng ở Mỹ, những nỗ lực nhằm dẫn tới một đạo luật nhằm kiểm soát việc sử dụng súng xem ra vẫn gặp nhiều trắc trở. Việc cản trở đến từ NRA đã đành, vì họ là những người làm giàu bằng súng. Nhưng cũng có rất nhiều thường dân của Mỹ cũng không muốn có một điều luật kiểm soát súng chặt chẽ hơn. Những luận điệu thường nghe nhất có thể kể ra là: “súng không giết người, chỉ có người giết người!”, và “Điều 2 trong Hiến Pháp Hoa Kỳ là một quyền thiêng liêng bất khả xâm phạm đối với người Mỹ!”. Thực ra, nhiều người ủng hộ việc tiếp tục sử dụng súng rộng rãi cũng không biết rõ Điều 2 Hiến Pháp qui định cái gì, và tình trạng kiểm soát súng ở Mỹ hiện nay đang ở mức độ nào. Luật Sư Đỗ Phủ đã dành cho phóng viên Việt Báo một cuộc trao đổi ngắn về vấn đề này.

Điều 2 Hiến Pháp Hoa Kỳ được áp dụng từ ngày 15 Tháng 12 Năm 1791, bảo vệ quyền giữ và mang súng của công dân Mỹ. Tuy nhiên, theo Luật Sư Đỗ Phủ, ngay trong chính giới làm luật ở Mỹ cũng có nhiều tranh cãi, quan điểm khác nhau để hiểu và diễn giải về tu chính án này. Có trường phái thì cho rằng Điều 2 cho phép các tiểu bang được quyền có vệ quốc quân riêng của mình. Có trường phái thì diễn giải rằng đó là quyền của người dân trong tiểu bang được quyền trang bị súng.

Tranh cãi về hiến pháp thì đó là chuyện dài dài của các luật gia và chính trị gia. Nhưng việc hiện nay súng đạn được kiểm soát trên nước Mỹ ra sao thì có thể kiểm chứng khá dễ dàng. Theo luật sư Đỗ Phủ, ít có người hình dung ra được là ở nước Mỹ kiểm soát súng lỏng lẻo đến mức độ nào. Ai cũng nghĩ rằng người nào muốn mua súng là sẽ bị xét duyệt, kiểm tra hồ sơ cá nhân rất kỹ rồi mới được mua. Ít ra là cũng phải khó bằng khi đi mua nhà, mua xe trả góp chứ! Xin thưa rằng không, mua súng dễ hơn! Đầu tiên là việc kiểm tra hồ sơ cá nhân trước khi bán súng là luật của từng tiểu bang, chứ không bắt buộc trên toàn liên bang. Có những tiểu bang mua súng không bị xét lý lịch, thí dụ như Nevada chẳng hạn. Luật của liên bang thì chỉ qui định những licensed dealer là phải có nhiệm vụ xét duyệt tiền sử cá nhân của người mua súng.

Cali là tiểu bang có qui định kiểm soát súng nghiêm ngặt nhất. Tất cả các nơi bán súng đều phải là licensed dealer, cho nên người mua súng luôn bị điều tra kỹ càng trước khi sở hữu súng. Nhưng trường hợp người bị tâm thần mua súng ở các tiểu bang khác từ những người bán súng không có licensed, rồi đem súng vào Cali sử dụng thì đành chịu! Người lái xe ở Mỹ có hồ sơ cá nhân được kiểm soát trên toàn liên bang. Người lái xe dù đi ở tiểu bang nào, chỉ cần nhìn bằng số, bằng lái xe là cảnh sát có thể biết được lịch sử lái xe của người này. Hồ sơ sử dụng súng của cá nhân thì chưa bị kiểm soát chặt chẽ trên toàn liên bang như thế!

Luật Sư Đỗ Phủ thời còn tại ngũ trong binh chủng Army.

Loại súng nào thì được cho phép bán rộng rãi? Nếu quả là người Mỹ cần có súng cho nhu cầu tự vệ, thì chắc chỉ cần trang bị súng lục, súng trường cá nhân là đủ rồi. Nhưng hiện nay chính phủ Mỹ chỉ cấm bán các loại súng liên thanh như M60, cấm lựu đạn thôi. Còn loại súng tự động có khả năng giết người hàng loạt như M16 vẫn được bán, và đó chính là loại vũ khí đã gây ra thảm họa tại Newtown. Một lần nữa, tiểu bang Cali là một trong những tiểu bang có những qui định chặt chẽ nhất về loại súng được sử dụng. Thí dụ như loại súng trường M4 được phép bán tại Cali băng đạn chỉ có 10 viên, khi bắn chỉ bắn từng viên, việc thay thế băng đạn được thiết để thao tác chậm... Trong khi loại súng đã sử dụng ở Newtown là loại dành cho quân đội, băng đạn có đến 30 viên, chỉ cần lấy cò là bắn hàng loạt, và thay băng đạn rất nhanh. Khi những loại súng như vậy còn được phép lưu hành, thì chuyện nhiều người dân Mỹ vô tội chết vì súng là điều không thể tránh khỏi.

Luật Sư Đỗ Phủ cho biết quan điểm của hai đảng chính trị cũng khác biệt rõ ràng. Hiện nay phe Dân Chủ chủ trương phải kiểm soát chặt chẽ việc sử dụng súng: cấm bán những loại súng có thể gây giết người hàng loạt, người sử dụng súng phải có hồ sơ cá nhân được kiểm soát trên toàn liên bang, phải lấy dấu tay của người sử dụng súng... Trong khi phe Cộng Hòa thì ủng hộ quyền sử dụng súng, xem việc kiểm soát súng là vi hiến Điều 2, và để chống lại những vụ thảm sát tương tự như ở Newtown thì cần phải...trang bị thêm súng trong trường học! Nếu đi theo quan điểm này, nước Mỹ vẫn minh tiến bộ của thế kỷ 21 sẽ trở về với thời kỳ Cao Bồi hoang dã, người dân Mỹ đấu súng với nhau trên đường phố để tự bảo vệ mình...

Luật Sư Đỗ Phủ là một cựu sỹ quan Bộ Binh. Hiện nay anh cũng là người có sở hữu súng. Nhưng anh quan niệm rõ ràng rằng việc kiểm soát súng chặt chẽ hơn là điều phải làm càng sớm càng tốt, để tránh thảm họa Newtown lại tái diễn. Đối với những ai đang ủng hộ quyền sử dụng súng quá bừa bãi như hiện nay, phải chăng chỉ đến lúc chính người thân của họ trở thành nạn nhân của những vụ thảm sát súng, thì họ mới tỉnh ngộ và thay đổi cách nhìn của mình?...